

CO JE RYTÍŘSTVÍ?

Rytířství patří k nejznámějším fenoménům středověké Evropy opředeným představami o cti, odvaze a ušlechtilosti, jeho skutečná podoba však byla mnohem složitější a vyvíjela se v průběhu staletí. Už v raném středověku se objevovaly prvky, které se později staly pro rytířství typickými. Patřilo k nim například uctívání koně a zbraní, především meče. Ten nebyl vnímán jen jako nástroj boje, ale měl až posvátný význam.

Samotný způsob boje rytířů se výrazně lišil od dnešních představ o válčení. Cílem nebylo protivníka zabít, ale zajmout, aby bylo takto získáno výkupné. K základní výbavě patřilo kopí a meč. Ochranná výstroj se postupně vyvíjela od kroužkové zbroje až po plátovou zbroj. Významnou roli hrál také kůň, jehož hodnota a důležitost vedly k rozvoji chovu, zakládání hřebčinů i pokrokům ve veterinární péči už od 12. století.

Neoddělitelnou součástí rytířské kultury byly turnaje. Ty plnily hned několik funkcí: byly slavností i hrou zároveň. Představovaly i určitý ventil násilí a soutěživosti mladých bojovníků. Postupně se z nich stávaly významné společenské události, při nichž se setkávala šlechta, navazovaly se kontakty a sňatky. Vítěze turnajů navíc často odměňovaly urozené dámy.

Rytířství bylo úzce propojeno také s ideologií a náboženstvím. Rytíř měl chránit nejen církve, ale i celou společnost – bojovat proti nepřítelům víry a proti zločincům. Velký vliv na podobu rytířství měla také dobová literatura, která vytvářela ideální obraz rytíře jako statečného a dvorného muže. Ačkoliv skutečnost tomuto ideálu ne vždy odpovídala, právě tento obraz výrazně formoval chování i očekávání tehdejší společnosti.

Mezi základní hodnoty rytířské ideologie patřily statečnost, štedrost a dvornost. Štedrost přitom často sloužila i jako prostředek reprezentace. Zaujme, že ideálním vzorem rytíře byl ve středověké představivosti Alexandr Veliký.

Jsi rytířkou/rytířem dnešní doby?

Zamysli se, zda běžně jednáš v souladu s rytířskými ctnostmi, které se objevily v erbech nebo v textu. Pokud můžeš čestně prohlásit, že ano (nebo se minimálně snažíš), můžeš si sem natisknout razítko rytíře, které Ti zapůjčí paní na pokladně muzea.

RYTÍŘSKÁ STEZKA

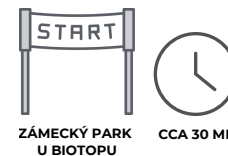

Muzeum v Ivančicích ve spolupráci s městem Oslavany připravilo pro rodiny s dětmi Rytířskou stezku. Vydejte se od 16. 5. do 30. 8. 2026 do zámeckého parku u biotopu hledat erby zobrazující rytířské ctnosti.

Rytířské ctnosti jako statečnost, čest nebo ochota pomáhat slabším nejsou jen příběhy z minulosti. Každý z nás může být malým rytířem – doma, ve škole i mezi kamarády. Stačí jednat srdcem a mít odvalu dělat správné věci každý den.

Více informací na druhé straně této brožurky.

PRAKTICKÉ INFORMACE:

Otevírací doba muzea:

květen–červen

út–pá 12:00–16:00

so–ne 10:00–12:30 a 13:00–17:00

červenec–srpen

út–ne 10:00–12:30 a 13:00–17:00

V pondělí 6. 7. zavřeno.

Adresa muzea:

Muzeum v Ivančicích

Zámecká 1/16

664 12 Oslavany

PRAVIDLA RYTÍŘSKÉ STEZKY

- Vydejte se v termínu od 16. 5. do 30. 8. 2026 na procházku zámeckým parkem a hledejte na stromech 11 erbů.
- Porovnejte obrázek vyřezaný v erbu s obrázkem na vedlejší stránce brožury a najděte mezi nimi jeden rozdíl. Ten vymalujte nebo zakroužkujte.
- Pro získání tajenky si opište písmeno z každého erbu na stromě do oválku u obrázku v brožurce. Po přečtení písmen na jednotlivých řádcích dostanete tajenku.
- Pokud přinesete během otevírací doby správně vyplněnou brožurku na pokladnu muzea, dostanete malou odměnu. Zároveň se vyplněním slosovací kartičky jako úspěšní řešitelé Rytířské stezky můžete zapojit do soutěže o drobné ceny. Začátkem září ze všech zapojených účastníků vylosujeme několik vítězů, které budeme kontaktovat.
- Každý účastník se může do hry Rytířská stezka zapojit pouze jednou.

SLOSOVACÍ KARTIČKA PRO ÚSPĚŠNÉ ŘEŠITELE RYTÍŘSKÉ STEZKY

Jméno a příjmení dítěte:

Jméno a příjmení zákonného zástupce dítěte:

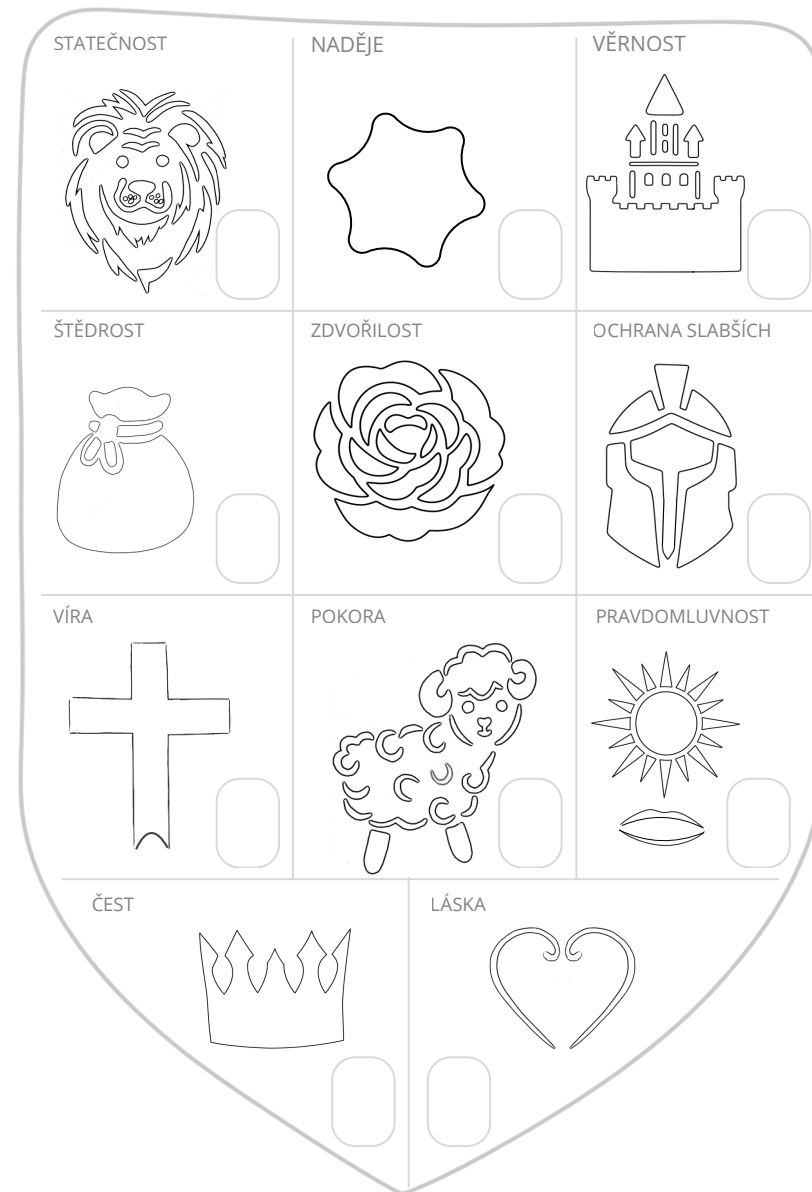
Kontakt zákonného zástupce dítěte (telefon/mail):

V případě výhry Vás budeme informovat prostřednictvím uvedeného kontaktu.

Vyplněním osobních údajů souhlasíte s jejich zpracováním výhradně pro účely hry Rytířská stezka.

ERB RYTÍŘSKÝCH CTNOSTÍ

TAJENKA:
